

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Stíhání prezidenta republiky pro velezradu

Podle Ústavy České republiky může být prezident republiky stíhán pouze pro velezradu, a to před Ústavním soudem na základě žaloby Senátu. Trestem může být ztráta prezidentského úřadu a způsobilosti jej znovu nabýt.

Podle Ústavy České republiky může být prezident republiky stíhán pouze pro velezradu, a to před Ústavním soudem na základě žaloby Senátu. Trestem může být ztráta prezidentského úřadu a způsobilosti jej znovu nabýt. Pojem velezrady je vymezen v zákoně o Ústavním soudu (zákon č. [182/1993](#) Sb.). Velezradou je jednání prezidenta republiky směřující proti svrchovanosti a celistvosti republiky, jakož i proti jejímu demokratickému řádu.

Na základě žaloby Senátu tedy o tom, zda se prezident republiky dopustil velezrady, rozhoduje Ústavní soud, a to v řízení o ústavní žalobě proti prezidentu republiky, které je upraveno v příslušných ustanoveních zákona o Ústavním soudu. Toto řízení se zahajuje doručením žaloby Senátu Ústavnímu soudu, která musí obsahovat zákonem vymezené náležitosti. Mezi povinné náležitosti patří přesné vylíčení jednání, kterým se měl prezident republiky dopustit velezrady, spolu s uvedením důkazů, o které se ústavní žaloba opírá. Ústavní soud je povinen tuto žalobu projednat přednostně před ostatními návrhy.

Senát má možnost usnesením ústavní žalobu proti prezidentu republiky odvolat až do doby než se Ústavní soud odebere k závěrečné poradě. Pokud k tomu dojde, Ústavní soud řízení o ústavní žalobě zastaví. Ústavní soud zastaví řízení také v případě, že prezident republiky po zahájení řízení zemřel (v řízení lze pokračovat jen v situaci, kdy o to do jednoho měsíce požádá manžel nebo příbuzný v řadě přímé).

Prezidentu republiky, proti kterému byla podána ústavní žaloba, je přiznáno právo zvolit si jednoho nebo více obhájců, přičemž je stanoveno, že alespoň jeden z těchto obhájců musí být advokátem.

Ústavní soud je povinen konat o ústavní žalobě proti prezidentu republiky ústní jednání, a to podle zákonem o Ústavním soudu stanovených pravidel. Po ukončení ústního jednání Ústavní soud buď ústavní žalobě vyhoví a rozhodne, že se prezident republiky dopustil velezrady, anebo ho ústavní žaloby zproští.

Jestliže Ústavní soud ústavní žalobě vyhověl a nález, kterým tak učinil, byl vyhlášen, ztrácí prezident republiky prezidentský úřad a způsobilost jej znovu nabýt. Nárok na prezidentský plat a další požitky po skončení výkonu funkce podle zvláštního zákona mu nenáleží.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)

- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)